

Gyallay Pap Sándor

felsikoltok!

1937

Gallay Papstaudorj

GYALLAY-PAP SÁNDOR

FELSIKOLTOK!...

CLUJ

Nyomatott a Gloria-nyomdában, Strada Kogălniceanu 7
1937.

Minden jog a szerzőé.

67710

Virágszivednek szent felét leheltem belém
mikor verejtékező, lázas testedből kiszakadtam
csillagtalán, fanyűvő, viharos őszi éjjelen.
Neveltél, szent csókoddal hintetted be pihés
ajkam s vigyázó tekintetteddel kísérted éberen
apró lépteim nyomát.
Utolsó rongyod árán iskolába irattál,
reménnyel csüngtél suhanc, csínybe-vegyülő
bozontos, diák-énemen.
Az idő telt... De álmaid nem váltottam valóra.
Örök-nyugtalan, hóbortos vérem sodort mint
falevelet zengő, völgyseprő szél, ördög-pecézett
veszejtő útakon. Hiába intetted, szavad lepattant
sátán nyálazott, bűn-foltos testemről. Buktam...
megöltem minden mosolyt, elloptam minden derűt
álmodozó szivedből.

Látlak!

Maradék, roncs birtokunkon ránc-redős arccal,
kísírt szemmel, őszbevegyülten, imás akarattal
hallgatod a juharfák ágain átsíró esti szél
danáját, s várod, hogy jót meséljen világ-bolyongó
álombogarász fiadról.

Anyám!

Ujjászentülten, szeplőtlen vérrel, isteni lángokat
rejtő kebelled, feléledt inakkal lábad elé rogyok,
bocsánatod kérve minden megbántásért.

Ölelj fel!

Fogadd vigaszul dalom, melyet im, nyujtok Neked,
hogy síkoltó, sivár sorsod sötét perceiben
kigyulhasson bánatba-vénült élted alkonyán
szívedben a megbocsájto anya-öröm...

FELSIKOLTOK!...

Mi szörnyű rettenet
zúgat meg földet, eget?
Közel és távol fellegek
tornyulnak az országok felett,
s a forgószél, a zivatar
kit fenyeget, jaj, mit akar?

Kúszik a földön rémek réme,
vajjon ki az, ki áll elébe,
ki az, ki a szörnyetegi száj
felé kiáltja: hohó, megállj!
— A szemem ég, a torkom lángol,
idegem torzos táncot táncol,
a kezem, lábam s arcom véres,
s hiába kérdelem: miért ez?
Miért a rémnek könnyű útja,
útját miért hogy simán futja, —
nincs ember, fegyver, akarat,
ki tüzet vessen a szörnyalak
szájába s megölje azt?

Felsíkoltok!

Síkoltok én!

Esett, nyomorútszegénylegény —
torpantó jaj szakad belőlem,
s talán a rém majd fut előlem...

Talán a rém majd messze fut,
sülyed alatta minden út,
szív tagadja, ész elveti,
s halálát maga keresi...
De ha nem: síkoltok tovább,
míg erőre kap a kéz, a száj, a láb,
míg tűz vetül az ember-akaratra
s a rémek rémét hősi lendülettel
holtan dobja ki az árokpartra!...

LÁTTAM AZ ISTENT

Amikor ténfergő testem
véresre marta a tigris-száju
vigasztalan nyomor,
amikor önárnyékomtól is remegtem,
mint kopár mezőben
kicsi, árva csipkebokor,
záporontó viharos ég alatt,
farecsegtető, villámszikrás
vad éjben :
akkor vettem észre a dühöngő égen
egy lobogó lángu Tűznyalábot —
míg vakisán pislogtam,
a láthatatlan kéz kínjaím kútjából
már ki is rántott.
— Bár a sugaras Tűznyaláb eltűnt,
a fényt mégis egyre látom magamban,
s viszem talizmánként
földi rendeltetésre ébredt agyamban, —
át kósza, tövises életútakon
s ha verajtékem hull, idézem :
a viharos, vad éjben látott
— tüneményes Tűznyalábot.

NOVEMBERI HÍVÁS

A harmat rágott diólevél
fonnyadt sóhajjal, betegen pereg,
ködbojtos, komor hegyek taraját
súrolja vastag, fenyegető felleget.
Dérforrázott fűzágakon
rekedten csörög a kornyadozó szarka,
búcsuzó virágok szirma sikolt,
mert a nap a nyakát kitekerte
a hóhéros, kegyetlen fagy marka.
Roggyant kalibákra a rövid alkony
szürke permetet szítál,
a szípgó csősz kezében
nem tartja melegét a tál.
Az illatvesztett föld
ájultan alszik unalom-tollal
töltött, nyirkos párnán,
szurokfelete éjjel botladoz bután
vacogó fák nyúzott ágán.
Rikoltó rigók csörén
se vöröslík friss-szívű rovarok
meleg, zamatos vére,
a medve sirva temeti nyári
málna-kalandjait és készülődik
barlang-ágyazva télre.
Havasok tarkóján búsán bólong
az éhenkórász farkast rejtő
ős örökzöld fenyves,
alant a falu se zúg,
minden uccája vérdöbbentőn
csendes.
Szendergő házak öregmohás,
csorba zsindelytetején
gomolyog ritka, szürke füst,
sütőkonyhák elől is
horpadt kemencék kormos fejére
került a szilvaíz-főző üst.

Istállóba-szorult borjak előtt
pimpósodik az egerjárt széna,
asztmás béresek reszkető kezében
ide-oda ing az ökör etetésre
korpával tetéztet véka.
Avaréneklő kertek nyőszörgő keblén
mellkivette poroszkál sárgacsizmában
az enyészet,
már a sündisznó is elfeledte
virágos völgyi árkok szélét,
hol boldogan egerészett.
A bujdákoló tücsök is összevonta
vékony fátolszárnyát! hallgat.
A kandallóból kiszűrődő
rózseláng árnyán az este
— csecsemőt szomorú dajka dallal
altat.

Óh, most, most jöjj vissza!
Vérem mély novemberi
haldoklás bánata issza.
Olyan egyedül vagyok.
Ne gondolkozz soká:
ha tépelődsz, hamar
sodornak sirba a zímankós,
maguk elől bujdosó napok...

MAGHINTÓ

Fején tűzes napfény-koszoru ragyog.
Érdes markát csókolja aranyló buza:
döngő lépte alá ósritmust ver a rög,
míg a szent maghintő-jármot huzza...

Hósin kilendült karja, míg a forró föld
aranyló vérét sugárzón szórja szét:
fenn a pacsirta-nótás vidám égben
öröm dörzsöli Isten fénylő két szemét.

Termő verejték-esőjén zöldül a vetés,
széthintett erejére áldást az égből kér:
záporvert sorsán csirázik a jövő —
s benne marad meg őstisztán a vér...

Napkeltét fogadó bronzos Erőkirály!
ki a föld szívét frissíti minden tavaszon:
az Isten küldte Öt, hogy éhező városok
nyakába kenyér-tarisznyát akasszon...

BEFELE SOK UT SZABAD...

Ma kifelé halott-életet élünk,
s szólni ajkunk is alig mer:
de befelé még sok út szabad,
hol bilincsbe semmi sem ver!

Ekéink, boronáink alól mind
elvándoroltak: rétek, földek,
de a külső pusztáláshoz nem
állottunk oda komor sírkőnek.

Kifelé tilalom köti kezünk,
s nyomor süti sárkenyerünk:
de lelkünk áll rendületlen
s ujjulva a porból felkelünk!

Ha gyűlöletből font ostorai
a sorsnak véresre is vernek,
létünk örök, mert még miénk
az otthon, a hit s a gyermek!

VALLOM: KELL AZ ÍRÁS

Anyámnak

Jól tudom anyám,
hogy az írás
ma senkinek se kell, —
de mit csináljak
lelkemben a világot áhító
szent aranyheggyel?
Ki kell hordanom
vérem targoncáján,
hogy énem ne haljon
haszontalan halált
az elégett vágyak
síró panasz-hamván...
Jól tudom:
ma senkinek se kell a szép,
mai ember csak akkor örvend,
ha érdek-nyomon dús haszonra lép
Dalolok mégis vígan,
hátha
a mord jelen holta után
a jövőt jelző hajnalpírban
az én napom is felkél,
s garány-tényemnek sugaratól
derül falu, város s hegyél...

Ki új kormesgyét jelent:
csak akkor valaki
talán minden —
ha már a jövő elparentálta
a jelent,
ha új barázdát kezd az új,
frisstestű nemzedék —
másképp nem történt
soha még.

Jól tudom, anyám,
hogy az írás ma lenézett munka,
de mégis írni, eszmét szórni kell,
hogy a földet ne lépje be
a dudva.

Ne vádolj anyám!
Nincs szebb a világon,
mint szállni új tüzeket
élesztő, ébresztő
szellemi villámon,
berezülni a nagy,
szent és szüzi étert
és a végtelenből
lelopni a véges
lelkeknek az „ételt“...

Csendesülj haragvó,
zsémbelő szavaddal,
szent a fiad tolla:
ír, hogy a nagy Istent
a földi fiaknak
élön bemutassa...
Hiszen nem láthatja
meg sugárzó képét
másképp a mocsokban
elvesztett sok élet,
egyedül csak az, ki
e földi életre
Nap tüzéből éledt...

BESZÉLGETÉS EGY ESŐCSEPPEL

— Te szerencsétlen
ember nevű halandó :
mit élsz itt lent,
hol minden rothadó?
Látod : itt a földnön
a nyakam én is kitöröm.
felszív a hitvány agyag,
vagy sárba veszem
a felhő-magasban
termett szépségemmel
emésztő, dúlt rögön.

— Jó, drága esőcsep,
felrepülök én is
mielőbb a roppant,
határt nem ismerő
messzi végtelenbe —
de félek nagyon, hogy
sáros, mocskos vagyok,
s föld-piszkos feketén
hogyan lépjek vajjon
az Isten elébe? ...

KI TUDJA : KI HALÁLÁÉRT SÍROK

Mély, rémszívű csend hever
fenyők harmatporos árnyán,
a fáradt hegy napfény-kévé
ringat sáppadó, őszi hátán.
Hullásra pirult nyírlombokon
unatkozó nagy magányrenyél —
sűrűdő alkony-kócban úszik
a gombás, ütött kriptafedél.
A hunyori Nap utolsót sóhajtvá
hegykaraj mögé ejti fejét,
szűkül a láthatár és az ég
sietve nyitja meg sötét-rejtő
köpenye titkos elejét.
Alant a völgyi, gyárkéményes város
álomra készül létgondja nehéz
vérkönnyel himes pamlagán,
ezüst csuhában kél a Hold
s fényét merengve önti el
moha-virágos, csonkult sírkövek
csalánölelt talapzatán.

A végtelen, kékbársonyú égen
csillagok milliárdja ég
lobogva, aranylángosan,
sírok fölé görnyedt fűzek
remegve rázzák ágaik,
míg az Éjféli a kórház felett
lídércek karján átoson.
— Minden és mindenki aluszik,
a Halál és én vagyok csak ébren. —
Ő ölni készül ... s én sírok,
hogy valahol egy emberélet
újra kihúny a néma-fázós
november-éjben ...

A TAVASZ NEM ÉRTI A TELET

Te égi fény vagy :
én árnyék, —
de ha rám néznél,
menten fénné válnék.
Te a nap vagy, míg én
hulló, szálló levél,
de nappá változnék,
ha te megölelnél.

Te a kikelet vagy,
a zsendülő tavasz,
míg én a didergő,
hóbundás öreg tél, —
de tudom, hogy meleg
tavasz lennék nyomban,
ha szívedből, forrón,
igazán szeretnél.

De hiába minden :
ebből mi sem lehet,—
a ragyogó tavasz
sohasem érti meg
a havas, bús tetet...

A SÍRKŐ IS HAZUDIK

A sírkövekre
csak két évszám van írva :
születés — halál —
ki halottat sajnál,
csak az utolsó fekete számra
ejti jajgó szíve könnyét,
s nem is sejtí,
közben a két szám közt
az élet hányszor ássa meg
a lélek sírgödörét . . .

UGYE, OTT TALÁLKOZUNK ?...

Jó,
hiába akartam, az élet nem adott nekem,
meddőn zúgatta perzselő szerelmi szomj
lázás fejem.
Csókoddal nem oltottad el
a lángos tüzet, mi keblemben lobogott
— beteg vagyok —
hideg veriték rágja a homlokomat,
csontom síri-sikolyok mohó szúja
éles, emésztő foggal majszolja.
Maholnap rám borul a néma, nagy éj
— boldog vagyok —
ott lent kihűny vénáimból
az ideget emésztő kéz,
mit te szitottál bennem
szikrázó szembogaraddal,
s ha át akartalak ölelni,
csak játsztál, mint halvány holdfény
hulló októberi lombbal.
— Nem sírok. —
Időzésem rövid már a földön,
örök nyugalomba hullok
a Nap se tűz át szemfedőmön.
Üvegtestem zavartalan álmok
illatos ölébe alél,
arcom nyári mosoly hinti be —
éjjel-nappal csak nevetni fogok,
s nézem : túlvilági aranyvizekre
mint hajolnak selymes ezüstlombok.
Ugye, itt találkozunk ?
Enyém lesz minden csókod,
minden mosolyod, ölelésed
— ott a halálban enyém lesz
az élet . . .

KÖLTŐ KÖLTÖZIK . . .

Halál alá roppantak a dombok,
rozsdá-ráncosan hullnak
a sápadtombok.

Egy rozoga konflisban
rongy és könyvhalom,
a villanyfény fáradtan bóbiskol
szürke házfalon.

Kipp-kopp — az aszfalt rekedten
kopog, lovak patája alatt.

Külváros — ríkölt bicskázó
csiszlik-csapat.

A barna, búsan baktató ló
megáll.

A felhőfoltos égen a holt hold
libegve száll.

Egy rozoga konflisban
rongy és könyvhalom,
költő költözik —

tovább kár is mondanom . . .

HERVADÓ ŐSFA ...

Szíkár, szálas szépapám se emelhette
boldogságra szomjas ajkához
az élet-öröm serlegét.
Magas, maghíntó nagyapám se talált
hegyes-völgyes élte rétjén,
szerencse-hozó négylevelű lóherét.
Szürke tanár-apám se ivott egyebet,
csak kudarcot, az élet verejték-veretű
kupájából ...
Öt gyermeke kora elrablásával
a halál letépett minden
reménybimbót szép-terve álom-fájáról.
Maradt a tépett ősfán
egy hervadó, meddő bimbó: én,
hogy legyen, ki tovább sírja holt elődök
bánatát, süppedő sírok keresztjén.

GÉPEK ELŐTT

Buta, hideg vasból,
acélból öntött gépek,
zúgás, kattogás, falrázó
éles duruzsu szíjlengések.
Minden halott drót
életet szállít és fényében
öntelten úszik aluvó falu
s csillogó metropolis,
Állok a gépek előtt én,
szegény tüzes idegű ember,
s izzatom parázseleven lélekkel
testem homályos zúgait;
de bevilágítani nem tudom
halvány önfényemmel.
Óh bár volnék gép,
hogy erőmet ismerje falu, város,
s ne bukott, földi isten: ember,
ki sorsát tehetetlenül
hordozza és élte: átkos.

IFJÚSÁGOM SÍRJÁN SIROK

Ifjúságom
bús, őszi ifjúság volt,
ki ajkamra forró
csók útján hajolt
lelkemből egy darabkát
mindig elrabolt.
Vágyaim
halálkarokba sodorta
névtelen átok,
csak gúnyolni tudtak
asszonyok s leányok.
Ki szívből szeretett,
az is, ha tehette
kívájer szememet,
s a kebelbarátok,
akiket szerettem,
elsőnek ásták meg
életvesztő vermem.
Csak kínok, sóhajok
sajkáját ringatta
síkoltozó vérem,
tűzelt bár mérföldes
tiszer ember-szándék,
az örömszigetre
még szárnyam-szegetten
se kerültem, értem.
Aldástosztó szavát
anyám se küldötte
soha úgy utánam,
mint két kis öcsémért,
csak futó fájdalmat
váltott ki a kínom,
ha vad csalódás ért.
Törékeny testemen
inasította ki
durva vas-karját
a kegyetlen élet,

mord lenézés rágta
folyton lábam-sarkát,
ha el nem is követtem
én soha semmi vétket.
— Még az Uristen is
csak balszemmel nézett
néha-néha reám,
pedig hűségesen
kilincseltem hívón
a templom ajtaján.

Kérdezlek
mi voltál ifjúságom?
Halvány holdfény
dércsapott virágon . . .

ISKOLÁM, DRÁGA SZENT ISKOLÁM . . .

Iskolám, drága szent iskolám,
pilléridei öreg, repedt falán
mennyi szép hajnal-álomom kivirult,
azóta csak rövid öt év telt el,
s már mindenem sárba, porba hullt.

Tág udvarodon a lombos gesztenyék alatt,
ábránd-kocsin az ifjúság be gyorsan elszaladt.
Talán már meg se ismered
életvert, gyöttrött gyermeked.

A régi, nyári-szem be fénytelenre változott,
diákos, hamvas szerelem se vet
szívemben vig lobot.

Fáradt vállaimon sorsom száz mázsája ül,
s görnyedten járom útam, örökkön egyedül.

Iskolám, drága szent iskolám
öleld kebledre hű fiad, mint hajdanán, —
a régi hajnal-álom így visszajön talán . . .

MÉG A HALÁLNAK SE KELLÜNK

Taplós tölgy-tönkök tövében
méltóságosan elnyújtózva
nagykegyelmű csend aludt.
Gomolygó ködöszloptól
nem lehetett látni a kenyér
gondján horkoló falut.
Fent a csorba hegyélen
dülledt üveg szemekkel a halál le,
a völgykatlanba kémlelt.
Csipőre tett kézzel latolgatta :
melyik házból lopjon ős étvágyához
friss, izletes ételt.
Az éj leple alatt orozva
szímatoló orra alá kúsztam,
s kivetett mellel felkináltam
magam : Méltóztass, itt vagyok !
Görbén megnézett és rekedten
reámrivált :
Mit akarsz, te rongyos,
vizslás titok-bogarász ?
A ti fajtátokra,
élve-égő csontra,
poéta-bolondra
— ha van más —
a halál nem vadász . . .

ÁLDASSÉK A GYERMEK!

Sajtó alatt lévő „*Sírkövek között*”
c. kötetemből.

A tűzhely bársonyos békéjén
szívünk imája boldogan altat.
Szülői szívszeretet selyméből
szótt csókuha van rajtad...

Ringó bölcsöd puha melegén
csak kacagj, kacagj gyermekem!
míg szemem rajtad elpihen,
az öröm édes mézét pergetem

Mosolyrozsás álmaid felett
két szív hű szerelme virraszt:
— csak isteni bölcsesség adhat
a csöpp bölcsökben ennyi vigaszt.

Tétován tipegő lábacskaid alá,
szemem fénye szőnyegnek terül
s míg remegve lépsz, szeretetem,
mint orsót a fonál körülkerül.

S mikor botló ajkadon a hangok
zengőn zenélő szavakba forrnak:
lelkemben érzem megújító erejét
a szent urvacsorái bornak...

Szívemben, míg bölcsöd ringatom
kacagásid remény-sátrat vernek,
— s győzöm hősín az életet:
áldassék a tűzhely s a gyermek!

1937. Jan. 16.

ÉLJEN AZ ÉLET !

Hit-fészkelt testem
lángos pórus-milliárdja
izmaimnak milliónyi
tűz-csóvás idegszála,
lobogó vérem, égő csontom,
erőt-búgató labirintje
forró láva-tengerben
fürödve zengi :
éljen, éljen az élet!
Evoé, feltámadtam ! . . .
Lelkemben nyárin nevet ;
akarat, cél, erő,
nincs halál, nincs temető.
Szemem szikrákat szór, —
lázás szívem pitvarában
tavaszos-remény táborol,
keblem ős, tiszta ritmusokat
kurjant, zúg, dobol.
Nincs sóhaj, jaj, sírás,
csak élet, öröm, diadal,
miként vallja a Szentírás.
Szakad a gát, zsílípét nyit,
az út-at-hasító ár,
fekete romok felett épül
fényablakos Napvár.
— Emberek ! Rongyos emberek !
Bízva, bátran éljetek !
nincs halál, nincs Nihil,
csak győző, glóriás Élet.

VALAKINEK JÖNNI KELL . . .

Egy nevető kicsi lánynak,
ki meleg csókjával szárítja fel
könny-sózott arcomról a bánatot,
ki forró szemsugarával
küz sikoltó szívemből
minden busító árny-állatot.

Valakinek jönni kell . . .
ki lélekből rügyezett
szent szerelmi szomjjal öleli át
zuhanó, beteg testemet,
ki lombejtő rideg őszi-éjjelen
puha ölébe altatja
búbaborult, lázas fejemet.

Valakinek jönni kell . . .
egy nevető kicsi lánynak,
ki illatos kikeleti csókot hoz
lángos nyári ajkán,
ki velőmbe égeti szívét
virág-suttogó bársonyhangján,
s kiért felenged nagy téli életem,
kiért örömtől parázslík
minden aranytintával irt énekem.

CSÓK, MI TALÁLTAN AJKAMRA HULLT

Első fáradt, vértelen csókod
kint a temetőben ejteted ajkamra
rőt avarhegedűn cincogó
halálpihegős őszalkony idején.
A csókos, szívnyitó pillanatban
halálbagoly huhogott
egy penész-kivert vén köszent tetején.
Talán csókod a temetőnek,
vagy a holt lombok hátán heverő
beteg őszutónak szántad.
Ne sírj . . . nem csalódtál,
mikor a temető és az ősz
kopott hasonmását
bennem láttad :
ott kint, rémsuttogó sírkövek előtt,
hol hervadt fűszálakra szőtt
a halkléptű enyészet
zuzmara-rojtos szemfedőt.

UDVARHELYSZÉK ÜZENI

Élet, —

a székelty megölni hiába akarod,
acélfa az, melynek páncél-kérgén
eltörik vaskarod.

Tagadj meg mindent,
jót, örömet, irgalmat, kegyet:
a magabizó, szilajkedvű székelty
eltaposni nem lehat.

Bár csupasz magunkra hagyatva,
magunk sovány kenyerén élünk:
öklelő vihar-nyílakkal
mégis szembenézünk.

Élet, — tiporj, üss, alázz! . . .

Meg úgy sem törünk, halunk:
éles találékonyságunk présével
ha kell, a bürökgyökérből is
édesbort sajtolunk.

Csak üvölts sakál-torokkal
reánk: visszakiált

a szirtes sziklapalánk!

Megnyugtatlak.

Míg a földön az Isten
egyetlen életet tart:
addig állja a székelty
a vérével beszentelt
ős ugart . . .

HAJNAL A TETŐN

Állok a hegytetőn,
fellegruhás ormon,
Isten hajnal-álmát
issza velőm, csontom,
köröttem a ködben
fénysziklák lengnek,
halk énekét hallom
babonás, mély csendnek.
Lenn a völgy ölében
székely falu pihen,
s hirtelen a csendet
madárdal töri meg.
Majd ébred a falu:
tárul ablakokon
száz vadszöllős zsálu,
édes leányszemek
mosolygása röppen,
zsörtös öregeknek
sajtár a kezökben,
múgnak a tehenek,
borjak botladoznak,
istálló-tetőkre
édes illata hull
az akácfa-lombnak.
Hajnal, csoda hajnal!
Be szép is a képed,
nem tudok betelni
sohasem tevéled!
Talán a lelkembe
besurran sugárod,
s fájdalom sűrűjén
derít új világot, —
arany-nyíllal szegi
be a lányka-képet,
ki szerelem-szóval
rút álmot felejtet,
s a sebző bántásnak
csókjával vet véget...

KÉRDEZEM AZ ISTÉNT

Talán nevetésem
valamelyik ősom
elnevette régen,
s azért tart most féken
rácsos bánat börtön,

Ki tudja, ki volt és
merre járta útját,
mikor merítette
ki a kacaj kútját?
Megszikkadt szívemnek
nedvét mikor vette,
talán odadobta
csábos lány-ölekbe...
S nekem most bú-történ
kell törnem az utat,
valami furcsa kéz
bódorgó célt mutat,
s mikor odaérek,
mint árny, tova inal,
s én maradok árván,
bensőmben a kínnal.

Vajjon nevetés-rügy
nem fakad már rajtam?
Az öröm számára
talán már meghaltam?

TEREMTÉS ÓTA...

Egy bús nap ismét elmerült,
a sötét semmi örök tengerébe'
— Száll a hold s bújocskát
játszunk az álmok sűrűjébe'

Meghasad a sötét s hajnalok
lila selyméből kilép a reggel:
hajt az Élet — s húzzuk jármát
bús rabszolga fegyelemmel.

Ujra éjbe fordul a Nap korongja
s szemünkre a csend álmot hint,
másnap ismét ostromoz az élet
s lelkünk jajgat az utcákon kint.

Ős hajcsárunk, az Élet csak üt,
s ajkunkon sír a rabszolga-nóta:
végzetünk láncait csörgetve
így marsolunk a Teremtés óta...

VIVÓDÁS

Ezerszer teszem fel a kérdést:
ki vagyok?
Nem tudom.
Bölcsességem elfér
egy kicsi alma-levélkén.
Álmaim összességét perc alatt
elsodorhatja a gyöngye szél.
Sorsom pillanatok kerekén forog.
A halál hajszálnyi közelben
áll előttem.
Az élet bennem van és mégis:
mintha csillag távolban égne.
A világ rokona vagyok
s rokonom még sincs.
A föld rohan az űrben,
megyek én is s mintha
egyhelyben topognék.
Minden templom istenemet rejti —
sokszor mégis Isten nélkül vagyok.
Kit szeretek: szerelmesem,
s mégse törődik velem
senkisé.
Állok a végtelen mezőben,
mint árva fa.
Fészket rak reám ezer gondolat,
emlőmön nevelí magát óriássá,
s anyját meg nem ismeri.
Ki vagyok?
Porszem, hangulat,
bölcso és koporsó között
ácsorgó véres öntudat...

ÉJSZAKA

Lopott, bús kedvvel bandukolok
homályos, sötét sikátorok
hepe-hupás, bűnnel ágyazott
macskakövén.

Nyomomban haragvó szél fűtyöl
s előttem tarka árnykereg között
villog a lángos lelkiismeret,
s saséberen beles az ablakok
vasrács-védett, alvó üvegén.
Kóp-kóp . . . a léptem kopog,
hallom: az éj méhében százezer torok
hörgi sipítón lélekbukató nappalok
fekete, vétke vágyait.

Miért nincs minden ablak tárva itt?
Fél-e mindenki, hogy a lelkiismeret
a nyitott ablakon belebeg
s megrázza üszkös, torz szívek
testvérveszejtő, gyilkos álmait? . . .
Öklöm görcsösül, fogam csikordul,
gégém harag perzseli,
bojdult bordáim alatt
bosszu-sárkányok raját
eregeti a méreg-szántott vér . . .

Uram! Mi század ez?
Miért alszik édes nyugalmon
minden itt?!
Hisz az orgiázó bűn
s a vétke-fergeteg
szíved csücskéig felhasít...

KÖNYÖRGÉS SZERETET UTÁN

Tele a földi lét
míllió jajával
szívem elborultán
eseng a szeretet
ajándéka után:
vajjon lezz-e részem
áldó szeretetben,
könnyes és mosolygó
isteni melegben, —
avagy szeretetlen
múlok el a földről,
s a jóság embere
számomra nem marad
csak rejtett akarat,
titokzatos talány . . .

Könyörgöm, Istenem,
az embertestvérek
mély szeretet-szavát
adjad ajándokul:
s én a tied leszek,
neked az emberek
szeretetét adom,
harccal kiharcolom,
mig felettem az ég,
a csodás, vágyott ég
a véget jelezve
bealkonyul . . .

HOLNAP MEGNYILIK AZ ÚT

Sívitó szélvész, villámok alatt
hallom az idő parancsát:
fel a munkára, ember!
Nem törődni a kemény úti röggel,
csak menni előre, fáradatlanul, —
a célnál minden majd öledbe hull!

Millió acéltoll sercegése
zeng fülemben, régvolt testvérek
vigyázó szeme kíséri léptemet.
Megyek, készülök.
Ma még zárt, de holnap, —
holnap megnyílik előttem az Út . . .

Tudom: kemény lesz.
Tudom: vár a harc,
kegyetlen küzdelem, irgalmatlan
viadalok sora, —
s legyen bár hozzám minden mostoha,
nem hátrálok, megyek előre
a győzelemig . . .

GONDOLAT

Milyen fényes a Vénusz, a Mars!
Talán a Föld is ilyen fényes,
ha csillagoknak távolából nézzük,
s talán egy távol csillagon
költők, szerelmesek
andalognak a földi fénysugáron.

Mint titok-tűz, mint üzenet,
mint szelíd sugár vidít szívet —
s a marslakó, hogy mennyi fájdalom
ég a földsugárban:
sohse tudja meg.

PRÓBAUTRA REPÜL A SAS

Eleget fészkeltem
varangyos békák közt,
émelyítő tóban :
kirepülök mostan,
magasságok felé
vezet fel az útam.
Lássuk : megbirja-e
szárnyam a kék eget,
hol csúf idétlenek
torz szája nem temet.
Lássam a végtelent,
tudni akarom, hogy :
álmokkal delejes,
zűrös nagy messzeség,
trónoló magasság
számomra mit jelent.
Rajta hát, szárnyaím !
Iveljétek átál
szeplőtlen áhítat
honába a szegény,
pelyhes ábrándokat,
büszkeszép vágyaím !
S ti alant maradtak,
ha ide-oda kalimpál
szédülten a sas :
lőjjétek le !
Ha bölcsője volt :
legyen sirja is
a Hargita-havas.

ERDÉLY

Erdély,
Istennek gyöngyfölddé szilárdult
könnyes hajnali álma,
Te, a csodás égi messzeség
földretört, kicsi mása :
de imádva, őrzöngve szeretlek,
hegyeid cikk-cakkos láncsorát
be áhítattal nézem, —
meződ, erdőd s fiaid szavát
zsongja és zúgja a vérem.

Tele vagyok veled :
rigóidnak füttye,
sasod vijjogása,
bércedet becsengő
csermely csobogása,
fenyőket zúgató
havasod zengése,
selymes füveidnek,
gyopárénekednek
néma, nagy beszéde
töltötte be lelkem.

Küküllő, Szamos, Maros, Olt
tündérfodrot vető ezüsttükre
szövi rá ígését
szemre, szájra, fülre.
Maroknyi árva nép
balsorsára bukva
éli az ekére csüggedő életét
békés kis falukba !

Nincs szavam se reá
beszélni érdemed,
néma bámulattal
hajtom le kalászos
rögödre térdemet.

Testvér a Nemere,
ha a Barcaságon
búzatengert borzol
s átsír a világon.
Ha halovány holdfény
rezg a Hargitára,
ha nyári mosoly hull
szelid Szilágyságra,
ha a szarvas-rejtő
csíki rengetegben
erdőlo testvérek
verejtéke cseppen —
imára kulcsolom
megkérgesült kezem,
s megkérem az Urat:
bölcsőm, ha volt e föld,
legyen a sírom is,
ha halál-párnára
hajtom majd le fejem...

DALOM NE SIRJ!

Sorsunk sötét,
mint millió éves sírok mélye,
de hitünk tornya égig ér
s nem esünk gyáván kétségbe!

Csak nézd:
télen a fa is lombtalan marad,
de csontváz-sorsa nem halál,
mert gyökere dacolva él a hó alatt!

Azt is tudod:
a víz sem folyik egyforma írámmal,
apadva sokszor ellankad,
de áradva is rohan letépett hidakkal.

Azt is tudod:
mentől jobban ütik, verik a vasat,
annál edzettebb erővel
rug vissza, de meg nem hasad!

Dalom ne sírj!
télen a fa is lombtalan marad,
de csontváz-sorsa nem halál,
mert gyökere él s álmodik a hó alatt.

FÉRFIKOR SZIRTJÉN...

Léha ábránd-rongyait már
az élet, mind letépte rólam.
Hej, pedig kacsalábon forgó
álomvár mesekirályfia voltam.

Már érett érzések gyöngyéből
kikristályosodik a nóta:
mély-medrű ráncait a férfikor
vasvésővel homlokomra róttá.

Páncélom az Isten! — s biztos
léptekkel, fel a tetőre tartok:
kell a küzdések vihar-tornája,
mert ma elbukik, aki nem bajnok!

Mellet feszítő, bronzosra égett
férfikor, bátran csak fel! előre!
lent temetés van a völgyekben:
de tavaszbalát, ki felér a tetőre!

1936. őszén.

RENDELTETETT...

Embersűrű rejtekében
miért, hogy soká ültem tétlen --
talán a zaj, a messzi jaj
nem hatolt el a rejtekig,
nem égett le a lélkemig?...

Nem, a síkoly már átszúrta a szívemet,
üszöknék égni immár nem lehet,
s lélkem üszök volt, égett széndarab,
melybe a jaj foga hiába harap.

Jajgatni nem volt már szavam,
hiába próbáltam untalan,
hogy szén-lelkemből szikra szálljon, —
és szám önjjal felkiáltson.
— De egyszer, árva, dúlt napon,
véres árnyékú hajnalon
belém égi tűz, villám vágott
s felgyújtotta a mélyi lángot!

Égek...
Lángom a magas égnek
tüze, sugara:
rendeltetett,
hogy magam szerte vessem
s tüzet fogjon tőlem a sötét ember
gyomgazdag, dudvás ugara...

ERDÉLYI TÁJKÉP

Fehér hószemfedős,
néma halotti-mezők felett
szállnak fészketlen,
sírásba-vénült
tavasz-éhes verebek.
Az ég mogorva mélyén,
viharfelhők fekete hátán,
a föld beteg szívében
ájult honfihév, —
gödrében az elcsigázott város
nyomortengerén se int a rév.

Fehér hószemfedős
néma halotti-mezők felett
szállnak fészketlen
sírásba-vénült
tavasz-éhes verebek.
A komor, ködölelt bércek ormán
sötét fátylasan
ébrednek a fáradt reggelek...

VERS A HALÁL TORKÁBÓL

Haj, édesanyám!...
Rigófütyty, rügybomlás, mezőéledés, —
csak az én lelkemben pilinkél
halk hőcsés.

Né, édesanyám!

A nap forró fényesöt permetez
a méhdongott virágruhás fákra,
— csak engem nyugóz emésztő láz
tinktúra-szagu kórházi ágyra,
Haj édesanyám!

A vén fenyő zúg,
illatos gyantadalt énekel,
minden ébredéz —
halál csak az én hátamon
térdepel.

Né, édesanyám!

Rókalepkét kerget két diák
a bársonyos puha mezőn,
csak én nyögök remegő karodban
síkolva, szenvedőn.

Né, édesanyám!

A gyorsröptű fecskera
félve inaló légy-himeket űz,
élni akar minden, csak engem
emészt tikkasztó haláltűz.

Jaj, édesanyám!

Felém fut a temető,
a kórház erkélyén lengedez
halk suhogásu tüll-szemfedő.

Siessen!

Hívjon papot!

Adasson utolsó pénze árán is
orvosságot, tripla adagot.

Né, édesanyám!

A hegy lába alatt a halál
megnyergelte a parázsszemű,
nyíhogyva kapáló lovát.

Jön, jön, jön!
 Perzselő lehelete
 elérte már a szobát,
 né, hogy közeleg,
 csattog a rablott szívekből
 font tűzcsapóju korbács —
 lent a hullaház előtt
 koporsót fest
 egy enyveskötényű ács.
 Szeressen, öleljen, csókoljon,
 lábfejem kékül,
 egyre hűl halántékom,
 szívem szúr, — a földet
 megfordulva látom.
 Ha... haha!
 Né, a Nap pofonütötte a Holdat,
 vasárnapi ebédet az ingyenc
 göncölszekér a fiastyúktól hordat,
 — A büszke sírkövek magukat kihúzza
 esküvőre mennek,
 konnyadt csőrű baglyok lidérc-nőkkel
 szeretkeznek.
 Kezít csókolom, drága Halál bácsi,
 megyek, megyek,
 csak a tollam, tintám
 veszem még magamhoz,
 hogy néha-néha
 vigasztalokat írjak
 síró erdélyi magyarokhoz
 onnan a boldog tulvilágról,
 hol csend-almák hullnak
 megnyugodt keblemre
 fehér, ős üvegfákról.

HOLT SZERELMEK KÖNNYÉBEN ÉLEK

Ahogy eltól magától
a ritmusos, kacaj-mélyű élet,
úgy húz magához közelebb
a holdfényes, néma temető.
Ahogy ifjúságom
bohó tüze fogyatkozik,
úgy nő lelkemben a fájdalom,
sírfelé menetelő vénnekkal,
síri keresztekkel álmodom.

Vértelen vágyak mesgyéjén
gubbasztanak a holt szerelmek,
sok nyomott, ködös őszi estén
tipeg felém sok megholt gyermek,
sok szív-gyümölcs, vad csókok árnya, —
lélek-madarak megtört szárnya
hullatja vérét hült szívemre,
és nő a bánat sűrű rendje.

De ha kezemet ráteszem hulló
síkoltó szívemre:
meleg vigasz-balzsam
permetez rá lassan
tépett idegemre.
Száz leányszem lángja
villan meg előttem,
száz leány idézi
rég, ifjú szemem.
sok megholt szerelmem...

CSAK LÉLEK VAGYOK

Lelkem szellemtornyában
éjfélre kondult a harang,
szívem felásitott
mint pókhálószott, üres, néma barlang,
Csontomba éles síkoly nyílt,
arcom barna árnyba
vonta a viharorgonán
skálázó éj.
Velőm felnyögött,
mint hideg holdfény alá dermedt
avaros erdőmély.
Valami meghalt ma bennem.
Talán ön-nehéz földi testem,
hogy megnyíljon új útam :
a csillagporos végtelen.

CIGÁNY-ÉNEK

Korlátlan távolok,
országút, úttalanság,
hegyi patakok partja,
nyúljárta nagy mezők,
síkok, dombok, völgyi-rétek,
sasnevelő magas, büszke bércek:
mind az enyéme.
Sátram előtt ülök,
füstölök, pipázom,
vedlettszörű kuvasz
egyetlen barátom,
szénafű az ágyam,
agyag a tűzhelyem,
egy sovány kecske a
tejelő tehenem.
Van egy rogyant lovam,
féltucatnyi rajkóm,
feleség tán tíz is,
akinek keblére
fáradt fejem hajtom.
Nincs múltam, se jövőm,
mindig csak ma élek,
sose keresnek fel
bágyasztó emlékek.
Nem irigylem sorsát
rabság emberének,
szabad cigány vagyok:
minden egyes percem
egy-egy fűttyös, szilaj
élet-áldó ének...

HALÁL-TALÁLKOZÁS ...

Fent, a nagy némaságba
alélt százados hegyen,
egy havas kőkeresztben
ült mord, mogorva magányában
kőrmét piszkálva a Halál.
— Mikor véletlen vele
szembe mentem,
— nevetve rezzent fel menten.
Zörgő, hült csontkezét
vigyorin tapsra csapta össze,
s felkiáltott öblösen:—
„Én vagyok az édes öccse“.

Istenem, gond-ráncolt
halvány arcomért,
s az elvesztett apró harcokért —
már csak a halál hideg testvérsége
jut nekem.
... Mi lesz később? —
mikor ősz hajháló fődi be
mellemre roppant fejem —
— akkor biztos, —
apjának fog nézni a halál engem.

REÁD GONDOLOK, — ERDÉLY

Itt szép, csodás
Dél azur ege alatt az élet.
A holdcsókoit tenger
babonázó dalokat peng
karcsu hullámok ringó-táncu
hab-lantján. —
Lelkem titkos mélyén
mégis őszi-búsongás borong,
mert idegen vagyok itt,
e platános parton,
engem csak sziklás bércek
büszke lánc-sora ért.
Küküllő, Szamos, Maros, Olt
élteti buzogva dac-tüzü
ereimben az erdélyi vért.
Képzetelem villámparipáján
egyre csak hozzád szállok, —
bár itt a világ-fogadó idegenben
örömtől cseng a lepke-könnyü
tarka élet,
szivemből mégse nyilal ki,
csak szomoru sóhaj-ének.
... Csak ott vagyok honn
a Nemere-fészkes Barcarónán,
hol szálas, szikár, napedzett
legények tervelnek
ilyenkor illatos baltacin-boglyán.
Hiába — csak völgyes-hegyes földed
vére a vérem —
űzhet a sors bárhova
a végtelen világon át:
csak sírni tudok,
ha nem látom a Hargita
fenyő-üstökös ormát.

Siheder ábrándéveimet is
a te seregélyes berkeidben
játsztam el,
első szerelmesemnek is a te
vad virágaidból téptem,
csíntalan, csalfa deák kézzel.
A szent tejet is anyám
a te földeden adta,
haszontalan semmi ember volnék,
ha szívem zokogva nem téged siratna.

— Bár csodás itt Délen
a két-pozsgás ég alatt az élet,
mégis siró-szemem a horizont
homályán túl kémlel valamit: —
— talán éppen anyámat,
ki most tereli haza a hegyektől
Gyöngyös tehenünk iker-borjait.

(Rimini, Olaszország.)

JULIUS 30. — JUDIT.

Cigány!... Játssz vigat!...
Hogy a mosolygós dallam
rózsaillatos szívemmel
szökjön fel
a mennydörgös, magas égig,
— hogy a felkorbácsolt Mult
nyílaljon be egész az égő,
piros vérig.
Verd!... Rikasd a hegedüt!...
Tépd a síkoltó húrokat
gyanta-nyútt vonóddal
búján, vérmesen —
— ma éjjel zúlleni akarok,
míg hajnal-harminc ágyából
a Nap kilebben — ragyogva, véresen.

— De mégse játszd!...
Dobd horpadt hegedőd a sutba! —
Legyen kriptá-néma a terem,
— míg dagadttá sirom beteg, bús szemem.
Ma van nevenapja,
egy csalfaszemű lánynak,
kiért holt álmaim éj idején
a nótá mámorában visszajárnak.

EMBEREK, ÉRKEZIK AZ ISTEN

Milyen mély csend van
a lelkemben,
mint havas éj idején
temetőkertekben.
Vérem ájultan alszik.
Semmit sem akar,
még annyit se mozdul,
mint lanyha alkonyi szélben
az avar.

— Talán rejtett, belső énem
a keresztelőn most esik át,
hogy az avatás után
Krisztus követőjének
vallja magát.

Milyen mély csend van
a lelkemben,
mint havas, holdfényes
temetőkertekben.

— Talán rejtett, belső-énem
most teszi le a fogadalmat,
hogy se rosszban, se jóban —
az Ur ellen
haragra többé nem lobban.

LILIKE HALÁLÁRA

Dr. Szolga Ferenc tanáromnak (Keresztúr)

Uram, Istenem, Mindenem,
ily váratlan, hirtelen
miért vetted el őt?
Szeretted nagyon,
ki volt kedves, erdélyi család
imádságos, hótiszt lánya,
kinek szívében nem virult
csak szent menyasszony-csókók
szepplőtlen, szüzi álma.
Bársonyos lilíomarcán
zsenge szerénység hamva ült,
lélke friss kellemétől
csengett az udvar,
ha két öccsével diák-dologban
vitába vegyült.
A szénát mereklyébe —
ha a Firtos felől vihar üzent —
ő hányta legserényebben,
falujában a magyar keserven
ő sírt legkeservesebben.
Tavaszi rózsa-tövek
között ha lebbent lenge alakja,
nótára rezdült lába előtt
a gyöngyvirág fehér harangja.
... S ma ott fekszik fehérselyem
menyasszony-ruhában a ravatalon,
körötte roskadt szülők, kisírt szemek,
s felette felleg-fátyol a napon.
Éjfelete szeme örökre lezárult.
Gyenge szüzi keble többé nem piheg.
A szobában döbrentő csend,
— tulipán ápoló, drága kicsi keze
jéghideg.

Elpihent testére fehér öszírózza
bús csokra borul,
nem lát, nem hall,
ha éj sötétül, hajnal feslik,
vagy alkonyul...
Hiába költik: Lilike ébredj!
Nem figyel már az égi csodákra
megtárult földi hangra
becsukott néma fül, —
a csend tovább terped a szobában,
s valami suhan nesztelenül.

Aludj... aludj!
Szebb lesz az élet
számodra a sírban...
Nem közöttünk, kik élünk aléltan
kinba dermedten, foszlott álmokon,
s naphosszat szédült-szótlanul
vergődünk magyar átkokon...

TAVASSZAL TÜZET FOG SZIVÜK ...

Télen, mikor az álmos Hold selymes
ezüstje ráterül a hó-csípkes estékre,
körülfül a pufók pofáju kemencét
s szájtátva szunnyadnak rá a mesékre.

Míg rongyos álom-bundáján renyél a föld,
szívük unalom-líztet örlő malom,
ásítva cséplik a rest idő szalmáját
mélázva fokosforgató betyárdalon ...

Zabszemnyi házak vályog fala s a deres
csend pipafüst-abroncsba szorítja,
de ha márciusi szellők kürtje harsan
s ibolyák kék szemét a Nap kinyítja:

szívükön átfut az ősdelej, s mint szikra
a hamuról felpattannak lázban izzó testtel
— s míg ekéjük, kaszájuk alatt ég a föld
verejtékükkel Isten kenyeret keresztel ...

UGY SEJTEM, VISSZAJÖSSZ

Nyirkos nyírfák karcsu nyaka köré
az éj halvány holdfény-fátyolt
horgolt könnyű járásu szellő-kézzel,
Csillagok selymes sugár-porát halk
fuvalom lengeti ájult virágok
harmatos szirmán.

Gyanta-illatu fenyőlombokon
óvatosan szövő légy-ejtő hálóját
egy léte unalmán rágódó pók.

A kertet átszelő patak partján
nyargalnak hajlongó fűzággról
szakadt síri-neszű árnyhintók.

— Bent, dolgozószobámban már
a kakukos óra vontatva
régen elütötte a lidércet
lebbentő éjfélt.

És én még mind várlak . . .

Ha halk rezzenéssel felröppen egy bogár,
ha fű-törzsökök hangyabolyos tövében
egér motoszkál,

ha krizanténok között enyészet surran,
ha a víz tükre fodorvetve mozdul a kútban,
— sietve szegem fel csókos vágyak
felett virrasztó fejem,

s lelkembe könyököl a remény:

hogy visszajössz,

mire bekönnyezett kertemre

ráléhel a durva, dértorku ősz . . .

AZ ÉN HITEM

Az én hitem nem papoktól
tanult tömjénes szent mese,
elmém istenvalló hitét
halandó semmiségem
bús önmagából meritette.
Urvacsora-evés, ivás,
mellre hajigált kereszttetés
hitem számára nem elég
erős jelképezés.
Hold, Csillag, Nap, Tüzhányó
s más titok-szárnyú csodatűnemények
ajgatják buzgó ima-hevét
lelkem zsoltáros rejtekének.
Suttogón fognak el
a teremtő természet
vérében sistergő ős elemek,
borzongató csodák,
melyek tünődő, típrott „én“-emet
bíboros istenfénybe vonják,

Kiben a szomjas, éber, kutató
bölcs vizsla-vére kering,
az előtt nem lehet Evangélium
ostya, stola, avagy
arannyal himzett papíng.
Ki a szellem-szabadság
mécsét égeti szívéen:
virraszt a jövő álmain
s nem misztikum gyertyáját
látja az egek ívén.

Az én hitem nem papoktól
tanult tömjénes szent mese:
Isten maga oltotta magát
belém s dobott a földre le.

Ám botor, kicsi magamért,
esendő, bukó sorsomért
a sírás néha fojtogat :
zokogva markolom fel hitemet,
ámulok némán a föld felett,
karom kitárom ég felé,
az Istent hívom én elé,
és saját kezébe adom sorsomat.

SZOMORÚ, MAGYAR HAGYATÉK

Tudom: halálos-ágyán apám
csak egy sereg jajt testál reám.
Anyám hagyatéka se lesz egyéb:
csak sóhaj, hideg veriték,
mitől összeborzong az ég.

Biztos, egyebet én se testálok
éltem utolsó éjjelén gyermekeimre:
csak hosszú, könnyes vonaglást;
— magyar sírba rongyosan engednek le
minden szépálmu messiást.

VÉREMBEN KIKELET VIRÍT

A Nemerefészkes Barcarónán
fehér harmatgongját meghúzta
lombsikongatva a déruszályu ősz.
A leszüretelt, sóhajto hegyen
búsan, didergő idegekkel
bont kunyhót a csősz.
Az ég csillagtalan melle
lomha hullámu ködtengert ringat.
Zokogásba lágyult dombok taraján
napba fürödve a hajnal se dalol
piros ajakkal vigat.
Avarzizzenős erdők teknőjében
rémült rigók bámulják
a botladozva bokázó napfényt.
A farkasfogu szél is
mogorván zörgeti, vadat-riogatva
a vértelen indáju repkényt.
A Hold unalomtól kicsattant nyakán
suta, jégejtő felleg könyököl,
alant a tájék úgy tűnik,
mint roppant szürke-mélyü sírgödör.
Álmos havasok hóporos csúcsán
mély síri-csend ásít, —
menyecske-hívó legények hangja
se veri fel
tarvölgyek kalyibáit.
Ég, föld temető szomorral várja
a csattogó, cinkéket csapdába cselező
fagyos telet:
csak bennem tanyáz pezsgő
vágybontó kikelet.
— Emlékezem:
valahol a vércse-víjjogós
Küküllő mentén
— ma öt éve —
fonódtunk először össze
szent szerelmünk csókos csendjén.

UGYE ANYÁM, KESŐ A BÁNAT

Mikor füttyörészve elhagytam
testvéreim s a falut:
május-muzsikát bontott a föld,
s édes orgonák illata
cirógatta hátamon
a vándor-batyut.
Síró anyám marasztalva hintette
a korhadó palánkon át
— síkoltó lelke búfáradt csókját
remegő vértelen kézzel:
ajka szederjes kék volt,
mint sebzett testü emberé,
kit megszúrtak éles késsel.

Mikor elhagytam öreg kicsi házunk,
mosolyosan nyílt a csilingelő,
puhaszirmu gyöngyvirág,
a Hargita fehér némaságos ormán
hajrázva táncolt izzó napszilánk.
Ajkam ígérő, szeréncse-álmok
lobjától volt vérvörös,
jövöm úgy lebegett szemem előtt,
mint minden ábrándot beváltó
fényes üstökös.
Nyíladozó szívem nótás mélyén
hétóles akarások gyökerét
öntözte a lángos ifjú vér,
elindultam éleset kurjantva,
híve, hogy végtelen élet-útam
kanárfütytös örömszigetre ér.

Boldog kis falum pozsgás arca
lassan sűrűdő ködtengerbe fult,
alig szusszantam egyet,
s már idegen határban kóricáltam,
mire alkonyra kondult
alant a völgyben egy harang.

Az égre fényes csillagok jöttek,
a szárnyaló hold ezüst kócba
vonta bóbiskoló, szikár alakom,
a fiastyúk pislogó fénye repült
előttem levél-zörgető szellőfogaton.
Szemembe könny szökött,
bár sarkalt visszatérésre
ezer bús szívtépő gondolat,
— az idő telt: — s én bandukoltam
tovább útszéli fák fekete árnya alatt.

Óh, bár ne hittem volna akkor
a bolond, babonázó csípke-vágyaknak,
ma a vadzajú városban nem volnék
holt álmok hamván virrasztó,
roncs, véreskeblű embertörmelék.
— S te se öszültél volna meg
oly hirtelen, elárvult jó anyám,
— elbukott fiad hazaszálló
sóhaján.

ÚJ UTAK FÉNYÉN

Ez a nemzedék az örömeiből
örökölni semmit sem kapott,
bölcsőjéhez véres-könnyes árnyak
kísérték a keresztelő papot.

Míg mezítláb paskolt hóban-sárban:
messze és körül ágyúk dörögtek,
anyák sirása égett ágyakon
s halálhírekkel drótok zörögtek.

E nemzedékben nem találsz ifjat,
e nemzedék öregnek született,
bús vénség ráncolja fáradt gondját
s szívéen fakóra sápadott a Tett.

Koronás mégis ... királyi főeknek
serege ... s életútján a váltó
új sorsokat fordít: hiszem nagyon,
hogy kiszáll belőlük a „Megváltó“.

UTÁNAM FIUK,
MEGYÜNK ERDŐ-TISZTOGATNI

Ősátku nagy magyar Erdő,
hiába hull szent földedre
honi égből honi eső —
burjános, kígyó-szoptató talajod
a kivirulásra nem fog gyújtó lobot,
— de ha idegen kéz öntöz:
lombodat menten kibontod.
Bagoly-tanyászó sűrűidben
mennyi nagy, ritka
király-messias szegte már
csúfosan nyakát,
mennyi bíboros akarásnak
faragtak szemhunyo fáidból
gúnymocskolt bitófát.
De te fásult „mindegy“-gyel
tűröd a nyálasszáju pókoknak,
hogy benszülőtteid elől
elszívják nedvét az amugyis
beteg lomboknak.
Ébredj már magadra
ősátku nagy magyar Erdő,
ne engedd, hogy pogány senkik
dalától legyen Árpád-álmu földed
hamisan csillagokig csengő.

Rázd meg már sebes, lázas hátad,
ha nem — én leszek az az elszánt
riadót kürtölő erdész,
kinek rivallásától elijed
minden, mi burján és penész.

MERT SZERETSZ, NEM FÁJ AZ ŐSZ

Hervadó virágok síri sikolyát
remegő dér-markában
bánatosan ringatta
a csipős alkonyi szél.
Barna árny süveg alá bújt
hegykarajon táncolt
sok-sok vonagló falevél.
Avar-nótás erdők
enyészet-taposott rejtekében
sápadva sorvadtt
százezer szívenszúrt lomb.
A hold üvegszemétől
betegesen borzongott össze
a ködölelte domb.
A síró csillagok
fázósan hullatták alá
halvány fényporuk,
fagyszántott csermelyek mentén
ájultvérű gébicseket
altattak a galy-oduk.
Távol havasok borongó ormán
téli legendát énekelt
a tépett fenyőkoszorú.
Alant mord magányában
sípító horkolással aludt,
szendergett a mákszemnyi falu.
A rozsdás templomkereszt
szélzúgos léghajójában
idegesen tollászkodott
egy suta hó-jósló varju.
Koromkírágott kémények
szurtos kalapján
rekedt torokkal huhogott
egy bagoły : híhu ! ... híhu !

Reves temetőkapuk
szúrágott fakilíncsén
fehér dérszakáll lengett,
a repülő idő vasfogával
csámcsogva rágta
kriptákon a bádogfedeleket.
— Minden élet hanyatló fején
bóbitaként a halált hordta :
bosszús esőfelhőket dajkált
a láthatár öblös nagy torka.
...Csak én nevetgéltem
víg nyári arccal fenn a hegyen,
mert szívemet-szomjazó tekinteted
úszott át felettem :
— egy ködcsipkés bárányszerűen.

ANYÁMNAK

A rekettyés Küküllő mentén
sóhajos szél zúg, alkonyul.
Szélkakasos vén templomunkban
halkan harang kondul.
A falu
apró gondjára dölve aludni tér.
Gledicsia-övezett kertek ölére
permetez vékony, hűvös dér.
Hajlotthátu apám a szobában
bibliát olvas,
anyám tűjével öltöget.
Ölében cica játszik —
kint az ég halvány
csillagfénytől boglyas.
Két kisöcsém deák-irkája felett
virraszt fáradt, álmos szemmel,
... Anyám az ablakon kopogást hall,
s felrezzen ideges lelkilebbel.
Reszketeg karját ölelésre tárja,
borongós szeme kigyúltan
valakit látni vél . . .
(Az ablak elé mintha ember-árnyat
vetne a házfedél.)
— Talán léha, álombogarász fiát
várja a lombejtő őszi éjjelen.
Ágyat vet, vacsorára terít.
De a kis ajtó csak nem nyílik —
vad völgyseprő szél rázza le
síró fák harmatkönnyeit.
Óh drága jó anyám!
Hiába epedsz forrón,
s annyi szent vággyal értem:
haza csak akkor megyek,
ha céloim már elértem.

— Még senkinek, semminek néz
a köszívű, büszke város,
de ne búsulj —
síkkoltó sorsom sívár rétjén
maholnap minden virágos.
Nyöszörgő, sebfoltos lelkemben
építi már a víg danája öröm
új tavasz-éltem templomát.
O, higgy bennem!
Imán gyógyult szívem
már zengve-zendíti
áldásodra a hálaharsonát.

CSAK KETTEN

Szegényrendű fenyőkoporsómon
csak anyám — s egy lány könnye
csillogjon,
másokat nem jutott osztályrészem
a világon
igaz szeretetre, s szerelemre
bírnom.

Anyám azért sírjon,
mert fia voltam —
az a lány, mert ajakáról
a legtöbb csókot én raboltam.
Ha a túlvilágon
az élőkért imádkozni lehet:
ajkamról e két szent lélekért fog
elszállni minden lehelet.

KI AKAR, ÚGYIS SZIRTRE ÉR

Ellenségeimnek

Elég volt alatt a völgyben
róni a homály-ült ferde utakat.
— Csavarok egyet lét-gépem volánján
s elindulok megkúszni
az óriás ormokat.

Elég volt a porban:
sötétkeblű alak-falkák közt,
széttépem a guzsuló hínárt,
hogy valahol fenn az orom tetején
építsek magamnak a csillag-közelben
világ-uraló csodavárt.

Lelkem tűzüllőjén
szent székelő dal-kalapácsok
dübörgik a ritmust,
repülő-sorsra szánom magam,
hogy kitéphessem as élet kezéből
a királyi juszt.

Küküllő, Szamos, Maros, Olt
áldott életvíze teremteni csábít,
s bár sugaras lélek-fényemre
ezer árny-manó leselkedik:
bennem az alkotó lángja, vére
nem tágit.

Tudom, hogy fenn az ormon
gyilkos, vad szelek vágnak,
de erejét, ivét nem szegik
az Isten-tollazott szárnynak.

— Fetrengő magamra már alig emlékszem,
zubog már erem, tengerré dagad az ér —
hiába minden gáncs, fintoros gúny-özön:
ki akar, az úgyis szirtre ér!

IGY HALJAK MEG . . .

A fekete, odvasfogu halál
ragadozó csontkeze
ne ágyúbömbölt, srapnelszántott
lövészárkos csatatéren érjen el,
hol kürtrivallástól neszült
nyíhógó paripák száguldnak
örült iramban vérbefagyott
rothadó tetemek felett.
Szívem mélyéből utálok a
haldoklók vészsíkjától
bokrosodott vérszárnnyu szelet: —
mely közössírba
ártatlan népmilliókat temet.
Tank, bomba, gáz, szurony
ne ontsa szent ifjú szívek vérét,
nem gyilkolással kell megfizetni
a galamblelkű jövő drága bérét.
— Nemes, nagy népeknek,
csak Krisztus oszthat békét
az önzetlen szeretet oltárkövén: —
a vérontással szerzett glória
mindig elhervad az emberirtó ágyuk
izzott csövén.
Uram, könyörögve kérlek:
fehér szemfedőt ott terítsen a halál
kitüzült arcom hótiszta hamvára,
ahol szuronyrohamra rumozott
emberezzeknek prédikálok a békét
földigérő próféta-talárba.

CREDO

Sír, zokog a föld, véresen befogta
a gyötrő kínok égő tengere,
halálos mély, veszejtő kábulatban
bódorog tova sok-sok embere.

Vörös szörnyőség lepte a világot,
jelszavak töre veri át szívét
s dühödt, haragvó, marcangoló vágyak
mérge fertőzi a kútak vizét.

Az élő kút, az örök Krisztus körül,
ott is setteng, habzik az örület,
lopók és gyilkosok tömege tolul,
ölni akar s gyújtani vad tüzet.

Am él az Élet, megölni nem lehet,
korcs eszmék lángja hiába lobog,
nem kaphat oda vöröstűz lidérce,
ahol Krisztusnak szent vére buzog.

Torlódhat a vész, zúghat az áradat,
lelkemben Krisztus szívevére ég,
s Credot kiáltó hangomat a föld is
tudom, dübörgön visszhangozza még!...

ÁRULOM MAGAM

Árulom magam :
házalástól verejték hevében
úszik csapzott,
hollófekeete hajam.
Verset vegyenek !
Hitet, vért, ígét, lelket !

Loholok uccáról uccára,
míg a barna alkony sötétje
belepi a vigyázó hegyet, —
ember nem akad, aki szán,
nyomorom tikkasztó lebjétől
kicsattant már a szám !
Nincs segítség :
Bordám éhes, emésztő lánggal ég !
Hiába zubog tüzes eremben
az Isten-szított vér,
őt árulom — és mégis
könyvemből senki sem kér !
Nyargalok tovább
reményvirágos arccal,
hangom hangosan hívja az eget,
mégsem öleli senki keblére
a síkoltó, rongyos „ember-egeret.“
Nyomomban a gúny :
hé, bohóc, ne ordíts !
Ki az, ki ma szépért áldoz,
mikor kenyérre se telik,
örvénybe-örült emberekre
az éj gyílokkal nehezedik.
Kinek kell ma dal ?
Sötét síkátorokban
falat-sóvár koldusok farkasfoga
fehérlik, villog . . .
Jaj, Uram, a föld elveszett !

Dühödt ember-kutyák
rekedt, vonító hangjától
hasad Isten szívéig
a torkos mennyezet! . . .
Vége! . . . Vége! . . .
Itt az ítélet napja! . . .
Bukott önsorsa keresztjére feszül
szent fiad minden felkent papja!
Mi hang? . . . (Jaj, az Ur szózata!)
A csüggedés félhalál!
Martírvérből bimbózik új világ,
csak dalolj, ha nem ért az ember:
ért fű, fa, lomb, csillag és virág!

Jó uram, ha te mondd, kiáltom
érces, kürtös hangon tovább:
Verset vegyenek!
S hiszem: síkoltó lantosod
lázán majd hozzád térnek
a beteg, ígegyalázó emberek! . . .

AZ ISTEN VÁDOL, NEM ÉN

Ne nézz a hajnali Napba :
vádol.
Ne nyulj a fához :
le fenyítést rázol.
Ne barátkozz
a dudolva viruló erdővel :
— arcod a dallam kisebesíti
mérges, csípős szellővel.
Ne tépj feslő bimbót
a rózsaaágról :
fulánkok szűrnak szívedbe
a harmatos szárról.
Ne rajongd a hold
ezüst-üstökös szírmát :
a fény feléd feszíti
bosszuíjját,
Ne sétálj nevetgélve
illatos parkokon át :
haragvó rém-árnyak
kísérik lépteid nyomát.
Ne kémleld esticsillagok
titkos útját :
az éj letépi lédérc-kézzel
testedről a ruhát.
Tudnod kell : —
az Isten bosszankodva
haragszik, gyűlöl,
mert a szerelmet örökre
kiöltöd lelkemből.

KIKELET-VÁRÓ GYERMEK ÉNEKE

A telitalpu durva ősz
a vadszöllő fátyolvékony levelét
vérvörösre taposta,
Szürke ködvágányon
szíven szúrt szirmok millióját
fuvarozza a fűttyös légiposta.
A hold buba-bomlott bóbítáján
zömök, zord felhőárny könyököl.
Torzult arcu, tar mezők felett
lebeg csontos halálököl,
mely ha a vonagló völgyekre csap:
fehér szemfedő alá vész a föld,
s fölötte sírva síklík át
az üvegszemű, hideg, bárgyu Nap.
Oh, kikeltképű ősz —
siess, add hamar át magad
a boldog, mélyálmu télnek,
nem bírom hosszú vonaglását
élet után kapkodó nyírfák
dércsapott, hulló levelének.

NEM SIRATOM AZ ŐSZT . . .

Enyészet-meszelt avertornyában
teletorokkal megharsogtatta
fehér dérkürtjét a vadriogató ősz.
Furulyát, subába nyakig-bújva
fúj torzultarccal a kalyiba-bontó
esett-állu csősz.
Fagykörmölt patakok borongós
tükrét fodor-tépve éles
széleke szántja.
A sikoltó juharfáknak
földig nyult sóhajtó
levél-vesztett ága.
A ködbölcsős légben síró szívvel
ível a csüggedt szirtisas.
Hídeget szikrázó hólantján
télimeséket peng a havas.
Nótátlan erdők tépett ölén
dermedt-vérrel bóbiskol
a fekete gondu fekete rigó.
Szöllő-szegő diófákról is
lehullt kipattanva a dió.
Holt virágszirmokkal
a hold halvány fény-keze
unottan labdáz, —
az egész természet
nyár hamván virrasztó
néma nagy síralomház.
A tücsök is kopott vonóját
elbúsult fejjel levette
remegő fátyol-szárnyáról.
Szürke füstkévék kígyóznak ki
hunyo örtüzek
hamuba lapuló lángjából.
Itt az ősz . . .

Se élénk szín, se víg szívet
hangoló dallam,
a cinkék jajongnak
koplálásra büntetett hadban.
Minden, — de minden —
a halál barna tenyerébe
bukva sirin síkong,
a vércse is csőrét begyére
ejtve szédülten vijjong.
. . . Csak én nézem derült,
tavaszi-szemmel roskadó hegyek
zápor-hántott falát: —
mert hetvenév-emelő apám
az idén is megrakta
maga-kaszáltjából sarjú-kazlát —
a legendás Nyikómentén,
— hol gyermek-temetésben
őszült meg a haj anyám fején.

TIÉD VAGYOK, URAM

Uram, nyugtot sohse adj belül,
legyen szívemben örök háború,
zúgjon vihar, szakadjon sötét zápor
s takarjon áldott, termékeny ború.

Óh, ne adj szélcsendet, én Uram,
hadd, hogy a lelkem égjen,
ha átölel a némaság,
elmerülök a semmi tengerében.

Láng legyek, Uram, örök, nyugtalan,
égessek minden rútat
s tévelygő, bomlott embermilliók
előtt mutassak utat.

Kegyelmet adj, nagy Isten, Uram,
hevítsen égi tűzed,
s ha elmállnak poklok is:
ostorral mind elűzzed !

Tiéd vagyok, Uram, a Te fiad,
szerelmes, könnyes gyermeked, —
a jóság mézét árva szívemben
atyái kézzel Te pergeted . . .

HIÁBA MINDEN, TE VAGY . . .

Hiába minden, nem haltál meg
erebben élsz, mint zúgó piros vér,
nagy élet-utam bármerre tér,
követed léptem, mint forró-mélyű nyár,
s nézed: mi bágyadt őszi napsugár
koszorúzza sápadt homlokom, —
sárga holdfény az ernyedtt lombokon.
Fodrozó tó tükreben
csak téged látlak —
sötétbe hulló nappalok
is égve érted fáznak.
Te vagy nevető kedvem s te vagy
szememen a könny keserű cseppje,
alakod nem hagy el soha,
egyetlen pillanatra se.
A dal szikrája, ha lelkemből kicsap
a rímek tarka rendjén arcod ragyog,
mint fénylő, sugaras reggeli nap.
Ha mély magányba mélyedek:
álomból a te lágy kezéd
meleg bársonyán ébredek,
s ha bensőm nyugós-nyugtalan,
ha ideget tép bennem a láz:
imbolygó árnyalakod hajol felém,
s büszke főmmel porig lealáz.
Dérvert levelek közt a suhanó
harmatszárnyú szél
untalan csak terólad szól, mesél . . .
Hiába minden: élsz bennem, mint élő vér —
melyet nem altat feledésre
majd csak a fehér szemfedél.
— Bár pihennék már szomorú
füzek alatt, kinn a temetőben,
hogy ne lássam: arcom milyen halovány,
hogy ne lássam: éltem egeről
örökre letűnt az első szívárvány.

AMIÓTA ELHAGYTÁL

Amióta elhagytál:
nincs eróm, se kedvem
harcolni a harcot, —
homlokom boltjára
remegés redőzött
mélyárku ránc-rajzot.
Amióta nem hívsz
s nem ölelsz forrón át:
téli didergés vert
síkkoltó velőmben
szomor-tanyát.
Amióta nem hallom hangod:
halál-sejtelmek tépnek,
csak riadós, beteg
lázálma van minden
rém-lábon tipegő éjnek.
Amióta elhagytál:
holt fogalom a derű,
szívem szúrva szúr,
szám íze mindig keserű.
Amióta nem látom
törékeny nád-sugár alakod:
ijesztő vérvörös tigrisnek
vélem látni az alkonyi Napot.
Ha szeretkező gerlepárt
látok nyírkos, vad cserágakon:
harag-inger kigyózik át
borzongó hátamon.
Amióta nem látom
éjféli-éj fekete szemed:
lázongó nyugtalanság
verte fel bú-csígázott
bomló idegemet.

Ha csalogány cseneg
viruló orgonák
illatfátylas bogán:
viasz-halványra sápadok
csókod-vágyó lelkem
szomján.
Amióta elhagytál:
sorvadok mint szemfedőre
világító gyertyaszál . . .
Siess repülve vissza! —
Ma még élek, —
holnap már — meglehet —
sírom felett sodorja az ősz
a dércsapott nyírlevelet.

ÁTKOZOTT HÁZ

Sz.-Keresztúrra.

Ha elmegyek a házatok előtt ;
kín-csattant ajakkal felkiáltok
s véremből éles síkoly tör elő,
arcom csapottan halaványul,
mint dér-vert, néma temető.
Bús avar-muzsikás október-időn,
mikor síri dalokat kintornál
a barna alkony enyészet-hántott
jajgó hegytetőn —
akkor megyek el házatok előtt,
velőm, csontom vad borzongás
rázza meg,
s köröttem véres ködfátyolba
borulnak a sóhajos domb-hegyek :
a mult fekete emlékei
donganak körül,
a régi élet omlott tetemén
sötétlő legyek raja ül.
Magam előtt látom lobogni
hamvasztó, boszorkány-lángu szemed,
mely ifjú álmaim remény-nedvét
magának szívta el, —
s most vágyad tüzét vele olajként
idegen szítja fel...

ÉRTEM IS ELJÖTT AZ UR

Amikor már mindenki megvetett,
amikor embertestvéreim
megásni készültek halál-vermemet. —
mikor inogtam
örvényes mélységek felett
rongyosan, összetörve —
hirtelen fényt üstöközve
akkor hasadt meg fölöttem
a sokszor megkorholt Ég,
és én, a lejtőre tévedt
zuhanó embertörmelék
felegyenesedtem,
mint hús tavasz-záporban
feltámadást hozsannázó
jegenyék.
Sebfoltos testemről
lebukott minden marcona bánat,
s tévelygő lelkem riadó odvában
csengő akarások bontottak
lebbenő, suhogó sasszárnyat.
Egyetlen részeg álommá fakult
az égő kín, mely kudarcos
multamban átviharzott rajtam —
ma már megyek, biztos léptekkel
csak előre:
öröm könnyesen, harang-kondulásban,
Isten felé a dalban...

OKTÓBERI SÍRÁS

Bent a dermedt erdő-öbölben
kövült, mély halálcsend,
süket tar-völgyek hátán
hideg harmattól csapzott
a sápadt sarjúrend.
Elvirult kertek szél-cibált ölen
sárga-sarus enyészet tipeg,
Rémrejtő ciher tölcserékben
sírnak szárnysegett pintyek.
A fanyar, bánatra-duzzadt Ég
haragvó felhőket ringat,
faluvégén a pásztor se cserdít
ostorával nyárkedvű vígat.
Didergő patakokra
csípős dérszárnyu fuvalom
szítált vastag ködruhát,
a csillagok csorbán csodálják
a hold felhőseprett udvarát.
Október vége . . .
A nyár messze, messze elszaladt:
a napsütés csak egy perc volt,
s már halál sír a lombejtő
megtíprott fák alatt.
Október vége . . .
Zimankóssá zordultak
a lepkeszárnyu, könnyű esték,
hegyek hátáról is lekopott
az élénk, szembeugró festék.
— — — De te még mind nem jössz :
pedig várlak epedve, égve,
halált-hívó szemmel nézve
a ködös, fekete messzeségbe.

Hiába, nem érzed
égő szembogaram lobogó vágy-tűzét,
hagyod, hogy rozsdás, rőt avarra
egyedül omolva csodáljam
az enyészet fekete üszkét.
Október vége . . .
A levelek zizzenve, holtan peregnek,
itt-ott is a madarak csőrejtve
némán szepegnek.
— Maholnap havasok titkos rejtekéből
kilép a fagyos tél,
rövid álom csupán —
hogy karodba ölelten
egykor, forrón szerettél . . .

KELET, NAGY ÁLMOM . . .

Sokszor gondolom :
miért is születtem e tájon,
Európa közepén, hol annyi minden
töri, zúzza a lelkemet,
hogy fájjon.
Miért nem Kelet kék egét
pillantotta meg először fekete,
csodákat áhító két szemem,
miért nem ott játszottam gyermekin
valahol a Karmel-hegyen.
Az ifjú évek tündéralmaít
miért nem ott szötte lelkemben az éj,
s férfi-akarások miért nem ott égtek
bennem, hol a messi puszták
sakálja üvölt s hol bronzra-sült
testvéreket rejt a sivatagi mély.
Kelet, nagy álmom, ezernyi őszám
büszke bölcsője, síró sírja te :
ragadj magaddal egyszer,
— hozzád vágyom
fogadj engem földedre be.

AZ IFJAK SOHSE HALOTTAK

Szívükben tövis s amerre lépnek,
a föld mindenütt bánatot terem :
szerte fekete keresztet visznek,
míg testüket töri kínzó gyöttelelem.

Sokszor már halottnak hínnéd Őket,
arcukat megülte fakó dermedés,
de csupán csalóka látszat ez :
lelkükön nem ront, öl jégverés...

Csak az Idő halott, amelyben élnek,
de útjukat e holt gát nem akasztja :
— a vetés is a terhes tél alól
szökken ígérő erején Tavaszba...

APOSTOL-ÉNEK

Már millió álmom porlad
sírban.
— Még sose ázott fejem
öröm-pírban.
Ácsorgó átkok cibálják
tüzes idegem.
Létem adóját könnyes
kudarccal fizetem.
Akarásaim bíboros összhangban
hiába támadnak,
vezér-tollait egyre tépik
ívelő szárnyamnak.
Címeres király-lépteimben
veszejtő sátánok járnak,
barátaim is csak
gúnyolnak, bántnak.
Magamban aggódva látom Magam,
mert mételyezett korom
krisztustalan.
Multam szomorúság, nyomor,
a jelen is csak zátonyra sodor.
Jövöm kétség, tépelődés, remegés,
örömem is csak temetés.
Vérem bár csillag-uszályu
látomások terhelik :
homlokom kortársaim
mégis rosszmájúsággal perzselik.
A káromkodó élet halálnak tekint,
ha ígét hirdetek gúnyolva lelegyint.
Célomban az isteni rendeltetés
mécse hiába ég,
jelenemben nincs oltár s menedék.
Magamkörül feketeszívű Kainokat látok,
torz kódok csak az álmodott
fényes szívárványok.

Hiába akarom, nem értik : ki vagyok.
A méltánylás szekeréről
unos-untalan lemaradok.
Biztos : új apostolság sorsát
rótta reám a földet szánó Ég, —
e helyen, hol állok, a parancsosztó-tűz
oly elhagyatva talán ezért ég.

URAM, SEGITS!

Szüleimnek

Sziklaszálas, napbarnított apám
az eke érdes szarvát fogva
öregedett meg.
Anyám, lilíomlelkű édesanyám
sarlóval kezében érte meg
az ötvenedik évet.
Talán hű hitvesénél is jobban
szerette a Nyikómenti rétét :
a szántók enyhe, hímes hajnalát,
És ma
verejtékes hosszú esztendők után
a két galambósz görnyedt öreg,
a kert szögéből elborultan,
sírva nézi :
a szent, féltett búzaföldek
másnak ontják a kévét, az életet...
Uram, segits !
Hallod-e : a morzsálódó ősi rög
vesztét érezve síkolt élesen !
Uram, segits !
Segits, mert választott földeden
maholnap minden semmivé lesz,
— maholnap minden elenyész...

ÜDVÖZÖLLEK, ÉPÜLŐ ÚJ MAGAM

Többé nem vagyok a régi
— sátán-öltöztetett, bukó senki.
Erkölc-s-bombázó, tivornya
hejehujás élttem
tünt lázálom :
Cél-szegett tág útam
emelt fővel vezéresen járom.
A fertő-ringató,
csalán-övezett, poshadt
mélységek babonázó suttogását
— nem értem.
Szeplőtlen, ég-nevelt sugallatok
hajlítják imazsámolyra
tértem.
Vak vakondszemem csillagtűzet
fogott.
Bordám alatt éterbe-ívelő
delej-áram vetett
lángos lobot.
Allelujázó hajnal-szívemben
friss kikeleti vér
zsongja a jövőt, —
többé nem átkozom
születésem s a bölcsőt.
Sovány, vértelen büntaras álmok
rothadó fia csak voltam,
— rég, — mikor minden erőm
egy lány lába elé szórtam.
Ma nyílegyenes Krisztus-úton
vezet az Ég —
idegszaggató, halál-mámor
számomra többé nem menedék.

Hegy, völgy, fű, fa,
patak, tenger
így üdvözöl:
köszöntünk téged újszívű
tisztaszemű ember.
Húsom, izmom, velőm sejtjeiben
vérem hozsánnát kurjant, zúg —
meleg arccal, életpirosan
táruznak elém a faluk.
Erdő, mező, közel és távol
testvér-ajakkal ejti ki nevem,
mert sikolyom, jajom hullásán
levettem arról a lányról szemem,
ki cseles csókra csalt
száz téboly-tűzű május éjjelen.
Üdvözöllek tavaszodó Magam, —
a régi kép bennem már megfakult,
pihenjen minden,
mí halott, mí mult...

Szerző eddig megjelent művei :

Parancsolom : tőrni kell !

Fekete kalászosok.

Zúg a Rengeteg.

Felsikoltok !

Sajtó alatt :

Sírkövek között . . .

Tövissel a szívemben.

TARTALOM:

	Oldal
Előszó .. .	3
Felsikoltok .. .	4
Láttam az Istent .. .	5
Novemberi hívás .. .	6
Maghíntó .. .	8
Befelé sok út szabad... ..	9
Vallom: kell az irás .. .	10
Beszélgetés egy esőcseppel .. .	12
Ki tudja: ki haláláért sírok .. .	13
A tavasz nem érti a telet .. .	14
A sírkő is hazudik .. .	15
Ugye, ott találkozunk?... ..	16
Költő költözik... ..	17
Hervadó ősfá... ..	18
Gépek előtt .. .	19
Ifjuságom sirján sírok .. .	20
Iskolám, drága szent iskolám .. .	22
Még a halálnak se kellünk .. .	23
Áldassék a gyermek! .. .	24
Éljen az élet! .. .	25
Valakinek jönni kell, .. .	26
Csók, mi találtan ajkamra hullt .. .	27
Udvarhelyszék üzeni .. .	28
Hajnal a tetőn .. .	29
Kérdezem az Istent .. .	30
Teremtés óta .. .	31
Vivódás .. .	32
Éjszaka .. .	33
Könyörgés szeretet után .. .	34
Holnap megnyílik az út .. .	35
Gondolat .. .	36
Próbaútra repül a sas .. .	37
Erdély .. .	38
Dalom ne sírj! .. .	40
Férfikor szirtjén... ..	41
Rendeltetett... ..	42
Erdélyi tájkép .. .	43

	Oldal
Vers a halál torkából	44
Holt szerelmek könnyében élek	46
Csak lélek vagyok	47
Cigány-ének	48
Halál-találkozás	49
Reád gondolok, — Erdély	50
Julius 30. — Judit	52
Emberek, érkezik az Isten	53
Lilike halálára	54
Tavasszal tüzet fog szívük	56
Ugy sejtem, visszajössz	57
Az én hitem	58
Szomorú, magyar hagyaték	60
Véremben kikelet virít	61
Ugye anyám, késő a bánat	62
Új utak fényén	64
Utánam fiúk, megyünk erdő-tisztogatni	65
Mert szeretsz, nem fáj az ősz	66
Anyámnak	68
Csak ketten	70
Ki akar, ugyis szívre ér	71
Igy haljak meg	72
Credo	73
Árulom magam	74
Az Isten vádol, nem én	76
Kikelet-váró gyermek éneke	77
Nem siratom az ősz	78
Tiéd vagyok, uram	80
Hiába, minden Te vagy	81
Amióta elhagytál	82
Atkozott ház	84
Érttem is eljött az ur	85
Októberi sírás	86
Kelet, nagy álmom	88
Az ifjak sohse halottak	89
Apostol-ének	90
Uram, segíts!	91
Üdvözöllek, épülő új magam	92

Szerző eddig megjelent művei.

CENZURAT.

